

Досвід роботи вихователя
Закладу дошкільної освіти (ясла-садок) № 735
Ступак Валентини Іванівни
«Використання мнемотаблиць у роботі з дітьми дошкільного віку»

«Якщо дитина мовчить, покажіть їй картинку, й вона заговорить».

К. Д. Ушинський

У досвіді роботи представлено використання мнемотаблиць, як ефективного засобу розвитку мовлення, пам'яті та мислення дітей дошкільного віку. Застосування наочних символів і схем сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу, активізує пізнавальну діяльність, збагачує словниковий запас, покращує звуковимову, чіткість мови, формує вміння зв'язно висловлювати думки.

Мнемотаблиці — це наочно-символічні схеми, що допомагають дітям краще запам'ятовувати та відтворювати інформацію, підвищують інтерес дітей до занять і забезпечують індивідуальний підхід у навчанні. Методика ґрунтується на поєднанні зорових образів і мовлення, що полегшує засвоєння матеріалу, розвиває пам'ять, увагу та зв'язне мовлення. Використовується під час вивчення віршів, оповідань, казок, описів та під час мовленнєвих і пізнавальних занять та зробити процес запам'ятовування простим та невимушеним.

Етапи роботи за даною технологією.

I етап. Ознайомлення з мнемотаблицею

Педагог показує мнемотаблицю.

Розглядають символи, картинки, умовні позначення.

Обговорюють, що означає кожен елемент.

☞ Важливо: діти мають зрозуміти зміст, а не просто запам'ятати.

II етап. Пояснення та моделювання

Вихователь демонструє, як «читати» мнемотаблицю зліва направо (або зверху вниз).

Озвучує зв'язний текст, спираючись на символи.

Показує логічну послідовність подій.

III етап. Спільне відтворення

Діти разом із педагогом складають розповідь.

Педагог ставить навідні запитання.

Відпрацьовується правильна послідовність і мовленнєві конструкції.

IV етап. Самостійне відтворення

Дитина (або група дітей) самостійно складає розповідь за мнемотаблицею.

Можливе індивідуальне чи підгрупове виконання.

☞ Формується впевненість, мовленнєва самостійність.

IV етап. Творче використання

Зміна кінцівки розповіді.

Доповнення новими символами.

Створення власної мнемотаблиці дітьми.

☞ Розвивається уява, креативність, мислення.

V етап. Закріплення та узагальнення

Повторення матеріалу через ігри.

Авторська методична розробка висвітлює практичний досвід вихователя щодо використання мнемотаблиць у організованій груповій повсякденній освітній діяльності так і під час індивідуальної роботи з дітьми дошкільного віку. Запропонований матеріал сприяє підвищенню пізнавальної активності дітей, ефективному засвоєнню програмового змісту при навчанні переказу, складанні оповідань, казок, при заучуванні прислів'їв, приказок та може бути використаний педагогами закладів дошкільної освіти та батькам дітей дошкільного віку.

«Добрідень тобі, Україно моя!» (П. Тичина)

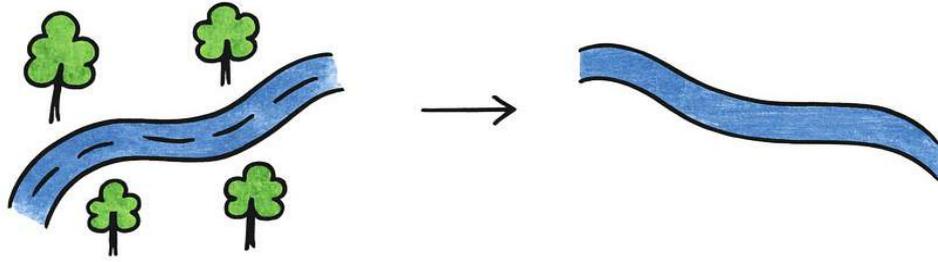
Струмок серед гаю, як стрічка.

На квітці метелик, мов свічка.

Хвилюють, малюють, квітують поля

Добрідень тобі, Україно моя!

«Добрідень тобі, Україно моя!» (П. Тичина)

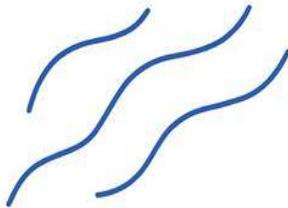
Струмок серед гаю

як стрічечка

На квітці метелик

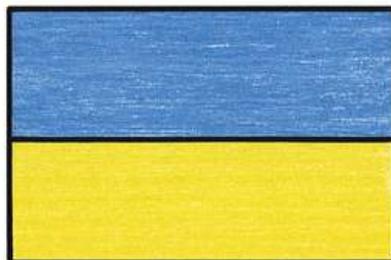
мов свічечка

Хвилюють,

малюють,

квітують поля —

Добрідень тобі, Україно моя!

«Зацвіла в долині...» (Т. Г. Шевченко)

Зацвіла в долині
Червона калина,
Ніби засміялась
Дівчина-дитина.
Любо, любо стало,
Пташечка зраділа
І защебетала.
Почула дівчина
І в білій свитині
З біленької хати
Вийшла погуляти
У гай на долину.

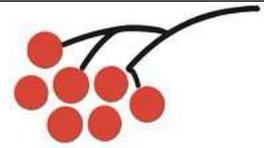
«Зацвіла в долині...» (Т. Г. Шевченко)

Зацвіла

в долині

червона калина

Ніби засміялась

дівчина-дитина

Любо,

любо

стало

Пташечка зраділа

і защебетала

Почула дівчина,

і в білій свитині

З біленької хати

вийшла погуляти

У гай

на

долину

«Про нашу Україну» (М. Познанська)

Ми дуже любим весь наш край,

І любим Україну,

Її лани, зелений гай,

В саду — рясну калину.

Там соловейко навесні

Співає між гілками:

Та й ми співаємо пісні —

Змагається він з нами!

«Про нашу Україну» (М. Познанська)

Ми дуже любимо

весь наш край

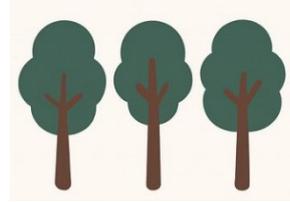
І любим

Україну

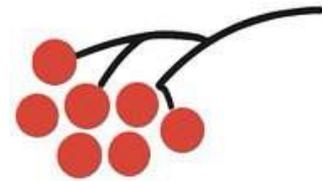
Її лани,

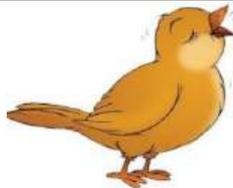
зелений гай

В саду

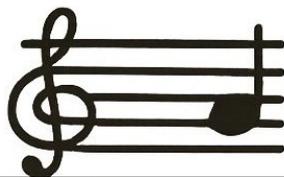
рясну калину

Там соловейко

навесні

Співає

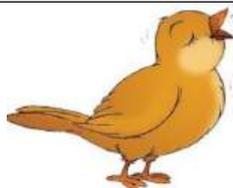
між гілками

Та й ми

співаємо пісні

Змагається він

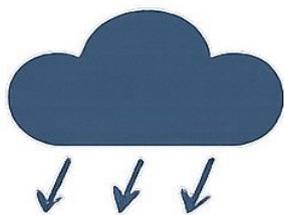

з нами!

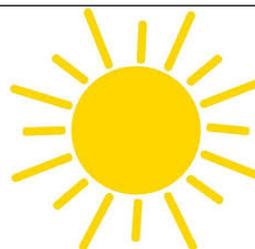
«Осінь» (Яків Щоголів)

Висне небо синє,
Синє, та не те
Світить та не гріє
Сонце золоте.
Оголилось поле
Од серпа й коси
Ніде приліпитись
Крапельці роси.
Темная діброва
Стихла і мовчить
Листя пожовтіле
З дерева летить.
Хоч би де замріла
Квіточка одна
Тільки й червоніє,
Що горобина.
Здалека під небом,
В вирій летючи,
Голосно курличуть
Журавлів ключі.

«Осінь» (Яків Щоголів)

Висне небо синє-синє та не те,

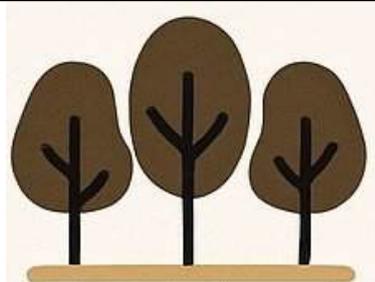
світить та не гріє сонце золоте

Оголилось поле од серпа і коси,

ніде приліпитись крапельці роси

Темная діброва стихла і мовчить,

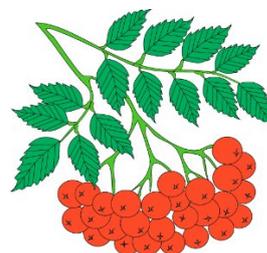

листя пожовтіле з дерева летить

1

Хоч би де замріла квіточка одна,

тільки й червоніє, що горобина

Здалека під небом в вирій летючи, голосно курличуть журавлів ключі.

Стоїть новий будинок (Т. Коломієць)

Стоїть новий будинок.

До нього — сто стежинок.

А в ньому — сто доріжок.

Там тупця двісті ніжок.

Там сотня голосочків,

Дзвінкіших від дзвіночків.

Там всілись на полиці

Ведмеді і лисиці.

Там крейсер у куточку

Пливе по килимочку.

На стінах — сто картинок

З героями казок.

Всі знають цей будинок.

Він зветься — дитсадок.

Стоїть новий будинок (Т. Коломієць)

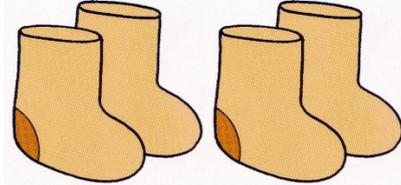
100

Стоїть новий будинок

до нього — сто стежинок

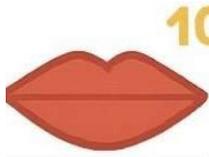
100

200

А в ньому — сто доріжок

там тупця двісті ніжок.

100

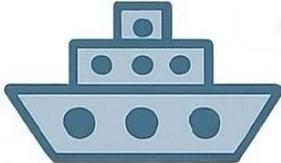

Там сотня голосочків

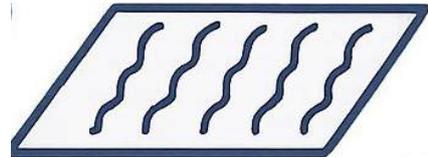
дзвінкіших від дзвіночків.

Там всілись на полиці ведмеді і лисиці.

Там крейсер у куточку

пливе по килимочку

100

На стінах — сто картинок

з героями казок.

Всі знають цей будинок. Він зветься — дитсадок.

"Наш Герб" (Н. Поклад)

Наш герб — Тризуб,
Це воля, слава, сила
Наш герб — Тризуб.
Недоля нас косила,
Та ми зросли, ми є,
Ми завжди будем,
Добро і пісню несемо
Ми людям.

"Наш Герб" (Н. Поклад)

Наш Герб – Тризуб

ВОЛЯ

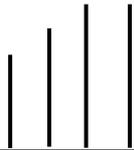
Це воля, слава, сила

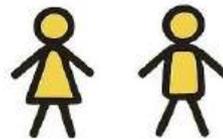
Наш Герб – Тризуб

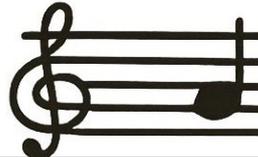
Недоля нас косила

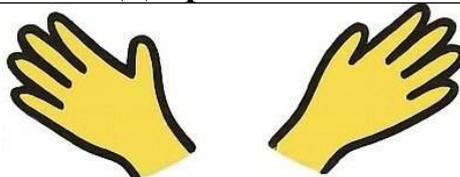
Та ми зросли,

ми є, ми завжди будем

Добро і пісню

Несемо ми людям!

«Їжачок-Хитрячок» (Платон Воронько)

Їжачок-хитрячок

З голочок та шпичок

Пошив собі піджачок.

І у тому піджачку

Він гуляє по садку.

Натикає на голки

Груші, яблука, сливки.

І до себе на обід

Він скликає цілий рід.

«Їжачок-Хитрячок» (Платон Воронько)

Їжачок-хитрячок

З голочок

шпичок

та

Пошив собі піджачок

І у тому піджачку

він гуляє

по садку,

Натикає на голки груші, яблука, сливки

І до себе на обід

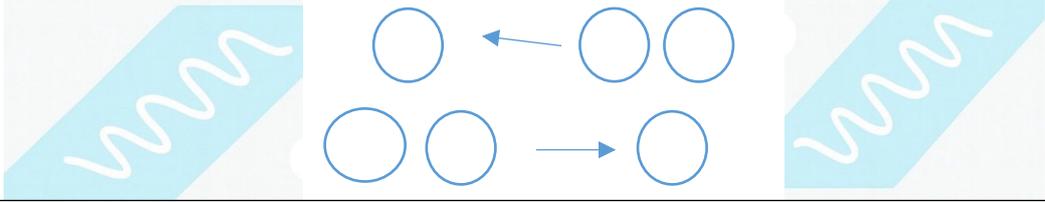
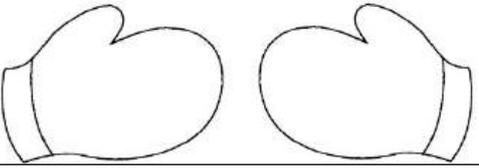
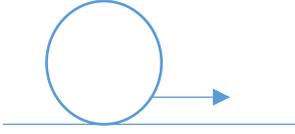
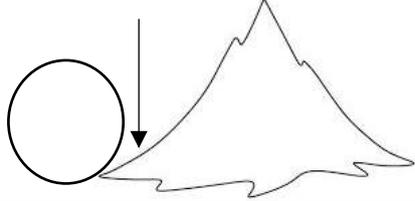
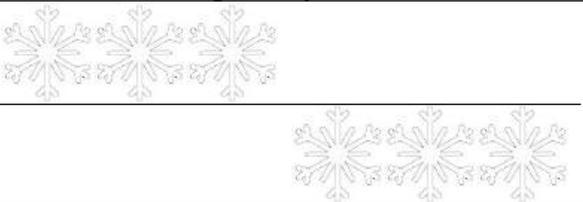

Він скликає цілий рід!

"Гра у сніжки" (Платон Воронько)

Від доріжки до доріжки
Полетіли влучні сніжки,
І почався білий бій,
Закрутився у сувій.
Закрутився, покотився.
Під горою зупинився.
Зверху сніг і знизу сніг,
І ніхто узнать не міг,
Де чії стирчали ніжки.
Ой, весела гра у сніжки!

"Гра у сніжки" (Платон Воронько)

	
Від доріжки до доріжки полетіли влучні сніжки	
	
І почався білий бій,	закрутився у сувій
	
Закрутився,	покотився
	
Під горою зупинився	
	
Зверху сніг, і знизу сніг	
	
І ніхто узнать не міг,	де чії стирчали ніжки
	
Ой, весела гра	у сніжки!

Здрастуй, сонечко!" (Марія Познанська)

Я всміхаюсь сонечку:

— Здрастуй, золоте! —

Я всміхаюсь квіточці —

Хай вона росте!

Я всміхаюсь дощику:

— Лийся, мов з відра!

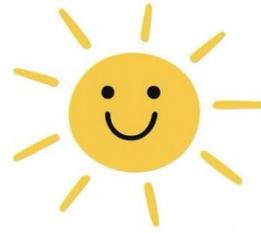
Друзям посміхаюся —

Зичу їм добра!

Здрастуй, сонечко!" (Марія Познанська)

Я всміхаюсь

сонечку: "Здрастуй, золоте!"

Я всміхаюсь

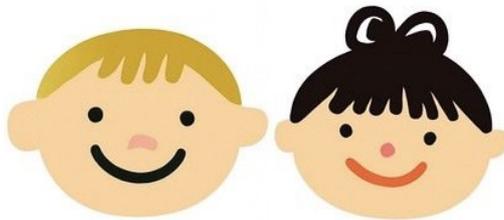
квіточці, хай вона росте.

Я всміхаюсь

дощику: "Лийся, мов з відра!"

Друзям посміхаюся, зичу їм добра.

